

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KOZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Tompai Mihály-utca 10. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás. Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.</p>	<p>Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN. Kiadó laptulajdonos: ID. RÁBELY MIKLÓS.</p>	<p>Az előfizetés díja: Egész évre . . . 10 korona. Fél évre . . . 5 korona. Várm. körjegyzőknek és tanítóknak egy évre 6 korona. Egyes szám ára 20 fillér. A hirdetés díja: Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 12 fillér. Nyilttér sora 40 fillér.</p>
--	---	---

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Térzene.

Mikor ezt a szót leírjuk, önkéntelenül is vidámabb hangulatok emléke kél föl bennünk.

Képzletünk egy fasorokkal beárnyékoltt teret idéz föl előttünk, a melynek közepén, vagy egyik szögletében népies cigányzene szól, vagy a rezesbanda csinnadrattája cseng-bong messzire hallhatólag s közbe az öreg dob morgása zúg bele háttér gyanánt a melódikus harmóniákba . . .

A téren pedig a zenészek körül az emberek százai és ezrei tolonganak, sétálnak, beszélgetnek, élvezik a zene hangjait, a melyek némi ünnepiességet hoznak a megszokott mindennapiasságba. A hangulat jókedvű, pajzán, derűs.

Ezt így, a mint leirtuk, nem igen venné valaki a tollára más czélből, mint hogy minél hangulatosabban, költőiesebb formában mondhasa el és elbeszélésben, leírásban hangulatfestő czélokra használja föl a derültebb tónusok háttérül.

De ki gondolna arra, hogy a térzenét komoly, erkölcsbirói szemüvegen át nézze? Szinte lehetetlenségnek látszik!

Pedig igen sok dolgot megváltoztat a helyzet és az időpont; így ez az ártatlan mulatság is lehet ilyen tekintetből kifogásolható.

Nálunk Rimaszombatban így tavasz végén és nyár elején két helyen szokás térzenét tartani: a piactéren és a városkertben és mindkét helyen jó szórakozásul szolgál a sétáló közönségnek. A hely ellen nem is lehet kifogást tenni, de a piactéri zene időpontját a tapasztalatok szerint nem jól választották meg.

Többször volt alkalmunk résztvenni ezeken a sötét félhomályban letolyó térzenéken és ottani tapasztalataink nem a legjobb színben tüntetik föl előttünk ezt a sötétben lejátszódó térzenét.

Évek óta hallunk más komoly emberekől is hasonló megjegyzéseket a fél-

homályos, sötét piacon lejátszott térzenéről. Hallottuk ellene nyilatkozni aggódo pedagógusok hangját, a kik a tanuló ifjuságra nézve nem tartják üdvösnek ezt a késő esti, szinte éjjeli szórakozást.

De vegyük a dolgot úgy, a mint van. A derék cigányzene ár lelkesülten huzza a szép magyar nótát vagy más hosszabb darabokat. A közeliben lakó családok ott sétálgatnak körül, az öregek elszórakoznak egy-egy óráig a zene mellett, a fiatalok vígan csevegnek s ez idáig rendén van s nem is jöhet kifogás alá.

De az a baj, hogy ott vannak, megjelennek a félhomályban a sötétség leple alatt azok az elemek is nagy számmal, a melyekben a tisztességérzet, a nyilvánosság előtt való megjelenés nem mérsékli a durvaságot és a szilajságot. Lökődés, taszigálás, durva vicezelés, sikamlós vagy több mint sikamlós szavak elkerülhetetlenek az ilyen társaságban, a hol megjelennek Góg és Magóg népei és a félhomályos sötétségben ők uralkodnak a helyzeten. Előttük kénytelen meghúzódni a tisztességesebb elem, mert a sötétben a mob az ur. Nem parancsol neki a rendőrség sem, mert a sokaság hullámozásában sötétben ki ismerheti föl azt, a ki nem jól viseli magát?

Ki tudja: mi minden nem történhetik egy ilyen félhomályos térzene lármás, hullámozó zűrzavarában? Mi mindenre borít leplet az est homálya, a mi nappal el szokott bujni az emberi szemek és fülek elől?

Az ilyen térzenét nem tarthatjuk jó szórakozásnak, mert itt ellenőrzés nélkül fölszabadul és urrá lesz a legfegyelmetlenebb, a legszilajabb, legkevesebb tisztességérzettel bíró néptömeg.

Mindazok a rendetlenségek, a melyeket az esti idő homályában üz a fékevesztett, fegyelmetlen tömeg: jól elkerülhetők, ha a térzenét világos időben tartják. A világosság maga elegendő,

hogy féket vessen sok olyan dologra, a mi a sötét zugokban otthonos. A világosság színe előtt nem jól érzi magát ezer penészvirág és kryptogam növény.

A sötét félhomályban nemcsak a népnek legalja szokta magát rendetlenül viselni, hanem a rossz példa ragadós: „a rosznak már nézése ront“, a tisztességes elemeknek az a része, a melyet kevesebb erkölcsi komolyság jellemez, szinte utánozni kezdi a mobnak kihágásait és a mi kezdetben tréfának is beillik, utóbb rendetlen, fegyelmetlen kihágásá nővi ki magát.

Az ilyen fegyelmetlen, félhomályban való duhajkodások különösen romboló hatással vannak a tanuló ifjuságra, a melynek pedig ilyenkor, az iskolai év vége felé, teljes összeszedettségre volna szüksége s ezeken az esti csavargásokon, a mikre a késői térzene ad alkalmat, könnyelmű érzések fejlődnek az ifjuban s az erkölcsi romlás csirái nem egyszer ott gyökereznek meg lelkében.

Az ifjuságnak ez a késői térzene föltétlenül káros, a felnöttek tisztességes részére pedig kellemetlen a csöcseléknek a sötétben fölszabaduló féktelenségei miatt.

Ha a térzenét a piacon is még naplemente előtt tartanák pl. este 7—8 órakor vagy 6—7 órakor, akkor mindezek a bajok megszűnnének s a térzene itt is kellemes szórakozás számba mehetne, mint más művelt városokban.

Komolyan fölhívjuk városunk vezetőinek és rendőrségünknek figyelmét a mondottakra. Ne engedjék meg, hogy itt az éj sötétjének leple alatt a fegyelmetlen, rendetlen tömegek uralkodjanak térzene czime alatt és sokszor arczpíró módon kénytelen legyen a tisztességes elem félrevonulni. Különösen pedig az ifjuság romlására ne adjanak ilyen kirívó alkalmat.

Ebből az utóbbi szempontból azt hiszszük, hogy a nevelőintézetek pedagógusai növendékeiket szülői felügyelet nélkül

FEGYVERGYÁRI KERÉKPÁROK

a létező legjobb kerékpárok; bizonyítja az, hogy az Osztrák-Magyar hadsereg is csupán ezen kerékpárokat használja.
Kapható kizárólag **Valaszky Rezső**, óras- és ékszerésznél RIMASZOMBATBAN.
RÉGI KERÉKPÁROK BECSERÉLTETNEK! RÉGI KERÉKPÁROK BECSERÉLTETNEK!

még úgy is el fogják tiltani a rontó hatású esti csavargástól, ha a hatóság talán megtűrné ezt a kétes értékű, homályban lefolyó mulatságot.

Legjobb lenne vele a napfényre jönni, akkor igazán jó szórakozás lesz a téréne.

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete folyó hó 20-án dr. Kovács László polgármester elnökletével nagy érdeklődés mellett közgyűlést tartott, melyen a tisztviselőkön kívül jelen voltak: *Abonyi Pál, Baksay Dezső dr., Benyo Béla, Benyo László, Fábry Zoltán, Gyürky Pál, Grószinger Miksa, Jaczkó Pál, dr. Kármán Aladár, Kosiner Vilmos, Koreny Pál, Lengyel Pál, Loysch Ödön, Löwy Henrik, Marikovszky Géza, Medveczky Sándor, id. Rábely Miklós, dr. Ráróssy Gyula, Rónay Gyula, Samarjay János, Süteő István, Soós Ferencz, Szabó József K., Széman Endre, Stolcz Zsigmond, Törköly József, dr. Törköly József, Varga Lajos, Varga István, Zachar Gusztáv, dr. Zehery István.*

Az első tárgy a belügyminisztériumtól 1913-ra kiutalt 4000 koronát kitevő rendőrségi állománysegély felhasználására vonatkozó tanácsi javaslat volt, melyet a közgyűlés elfogadott. — Az új kéményseprézési szabályrendeletet a közgyűlés 1913. jan. 1-től életbeléptette.

Ezután sorrend szerint letárgyaltak az 1912. évi városi számadások s a számvizsgálóbizottságnak ezekre vonatkozó jelentései tudomásul vétettek, a bizottságnak működéséért elismerést és köszönetet szavazott a közgyűlés. A közpénztári számadás 303953 kor. 92 fillér bevétellel és 296775 korona 67 fillér kiadással zárult. A város tiszta vagyona 1,801251 korona.

A gazdasági, a szegények intézete, nyugdíjintézet, Gizella kiseddóvó-intézet, összesítve kezelt iskolai alapvagyon, községi közmunka számadás, majd a következő alapítványok és alapok: *Osenka Vilmos, Lenner Nándor, Jánosdeák Kálmán, Káposztás Nagy Mária, Horváth Jánosné szül. Soós Rozália, Horváth János, Bronts István örökösai, Bokrányi, gömörmezei gazdasági egyesület, tűzoltó zászló-alap, mezőrendbirsági alap, csatornázási, árva-házi, Tompa-szobor, munkás segélyalap, utalvány, uszodai alap, állategészségügyi, sírhely és közegészségügyi, tehát összesen husz alapítvány és alap 1912. évi számadását vette jóváhagyólag tudomásul a közgyűlés.*

Az utalpnál *Süteő István*nak volt az a figyelemreméltó indítványa, hogy lépések volnának teendők a vármegye részére fizetett utadónak az utczák burkolására és karbahelyezésére való felhasználása érdekében s *Loysch Ödön* a Tompa-szoboralap számadásánál kérte azt, hogy a szobor alapzata és kerítése hozassék rendbe.

Nagy érdeklődést keltett a városi villamos üzem 1911. augusztus 24 től 1912. december 31-ig terjedő időről való számadása. — *Tóth Béla* városi mérnök, igazgató terjedelmes és nagy gonddal összeállított jelentést tett az üzem berendezésére, felszerelésére és fenntartására vonatkozólag. Megtudjuk ebből, hogy az előfizetők száma 288-ról 372-re emelkedett s bár a jövedelem emelkedés évi 5000 kor. ra tervezetett, már 1911-ben 8000 s 1912-ben közel 12000 koronával emelkedett az. Természetes, hogy nagy beruházásokat igényel a vezeték átépítése s a 122 izzó lámpa most egész éjjel ég, holott azelőtt csak $\frac{2}{3}$ -a égett. Még nyolcz ivlámpa és 40 új fémszálas izzó lámpa állítatik be s a lámpák gyújtása, mely eddig három központból meg lehetett körülményesen történni, ezután egy központból fog történni. Az üzem bevétele a 16 hónap alatt volt: 138918 kor. 47 fillér, kiadása 136846 korona 68 fillér, készpénzmaradvány 2071 kor. 79 fillér. A mérleg szerint a vagyonskimutatásnál 8187 korona 88 fillér maradvány van, mely az igazgatóság és ennek elnöke dr. *Kovács László* jelentése és javaslata s a tanács hozzájárulása alapján értékesítési alapként kezelendő.

Az ügynél *Széman Endre* a beruházások iránt érdeklődött, *Medveczky Sándor* pedig a közóhajnak volt tolmácsolója, hogy t. i. a vilá-

gitás jobb és olcsóbb legyen s az izzótestek ára mérsékeltebb. Dr. *Törköly József* és *Gyürky Pál* a jelentés, számadás és mérleg s különösen a nyereség-veszteség számla kinyomatását és tárgyalás előtt kiosztását kérik. A közgyűlés el is határozta ezt s őszinte elismerését és háláját fejezte ki az igazgatóságnak és felügyelőségnek önzetlen és gondos működéséért.

Az 1914. évi közmunkaváltság megállapítása után a közgyűlés a tanács javaslatára elhatározta, hogy miután az utalvány, állategészségügyi alap és mezőrendbirsági alap rendeltetése megszünt, az ez alapokból fennálló 686 korona 36 fillér a házi pénztár folyó kiadásaira fordítandó.

A nyilasrétek eddigi bérlője rendkívül alacsony bérösszeget ajánlott fel s így azokat házi kezelésbe veszi a város.

A közgyűlés köszönetet mondott a rimaszombati takarékpénztárnak, gömörmezei nép- és iparbanknak s a gömörmezei takarékpénztár és hitelbanknak jótékony adományaiért.

Hosszu és beható eszmecsere folyt a csatornamű építésére vonatkozó szakértői vélemény felett. A város által megbízott és rendkívül magas díjazással honorált Zarka Elemér műszaki tanácsost a város meghívta a közgyűlésre, hogy tegyen jelentést arról, mi az oka a csatornamű késedelmes befejezésének? A szakértő meglehetősen rövidséggel és mindenkit meglepő módon válaszolt olyformán, hogy a vállalkozó cég által felsorolt indokokat reprodukálja és pedig: hogy az 1911. őszén megkezdett munkálatok alkalmával hosszú esőárkot nyitott meg a vállalkozó, aztán *rosz idő volt*, az olvadások nagy kárt tettek és 1912. tavaszán az akadályokat kellett elhárítani, hogy továbbá *kedvezőtlen talajviszonyokat* találtak s a talajviz betört a csatornába, sok hordalék ülepedett le stb. A tömitési rendszer és anyag sem vált be s a rossz kötések miatt a víz behatol a csatornába, úgy hogy állandóan víz van most is benne. Mindezek dacára a házi bekötéseket elkészítendőknék s a csatorna hálózatot a használatra átadhatónak tartja. A kellemetlen meglepetés moraja hangzott fel a vélemény felolvasása után, melyre a tanács azt javasolja, hogy **positív** kérdések teendők fel és pozitív felelet kérendő a szakértőtől, kinek olyan határozott kijelentése esetén, hogy a csatornahálózat zavartalan használata biztosítva van, s hogy annak üzembe vételéből vagy átvételéből a városra semmi kár nem háramlik, az üzembe vétel megkezdhető.

Hosszas vita kerekedett, melyben *Süteő István, Medveczky Sándor, dr. Törköly József, Samarjay János, dr. Kármán Aladár, dr. Baksay Dezső, dr. Ráróssy Gyula, dr. Weinberger Rezső, Benyo László, Loysch Ödön és Lengyel Pál* vettek részt s általában nem találták megnyugtatónak a műszaki véleményt s az lett a határozat, hogy a csatornaműre nézve műszaki és egyéb vonatkozású, határozott formában megszövegezett kérdésekre precíz írásbeli választ kér a közgyűlés, s ennek tárgyalására föltétlenül szükségesnek tartja a szakértő személyes megjelenését, s a képviselőtestület e célból kizárólag ez ügy tárgyalására legközelebb egybe hívandó, — ekkorra elvárja a szakértő megjelenését, s amennyiben a szakértői vélemény kedvező lesz, a használhatóság megállapítása céljából jogfentartással üzembe veszi a város a hálózatot és felülvizsgálatot fog eszközölni. Ezek mind későbbi dolgok, egyelőre a legközelebbi közgyűlést kell megvárunk.

A csatornázás ügyében *Loysch Ödön* képviselőtestületi tag által előhozott s a városban elterjedt kalandos hírekre vonatkozólag, hogy t. i. a város horribilis összeget, mintegy 60000 koronát fizetett ki már eddig az ellenőrző műszaki tanácsosnak, a polgármester megadta a felvilágosítást, hogy a szakértő a képviselőtestület által megállapított szerződés szerinti fix fizetést kapja az átadásig, s amennyiben az átadás a kikötött időben nem történt meg, április hó óta havi 2300 korona díjazás illeti meg, — természetesen a vállalkozó cég terhére.

Ferenczy István leveleinek kiadása volt a következő tárgy. Dr. *Wallentinyi Dezső*, a levelek összegyűjtője és a nagybecsű irodalmi munka mestere jelentést tesz a város közönsége által reábizottak elvégzéséről, javaslatot terjeszt elő az 500 példány szétosztására vonatkozólag

s egyidejűleg maga és a város közönsége egy részének nevében kéri a tanácsot és képviselőtestületet, hogy a régi temető helyén létesített névtelen ligetnek a város „*Mikszáth liget*” elnevezést adja.

A tanács az előterjesztéseket elfogadja s a jelentést tudomásul véve javasolja a közgyűlésnek, hogy a példányok szétosztása érdekében tett előterjesztést tegye magáévá, *Beöthy Zsolt*nak egy diszpéndányt nyújtson át alkalmilag a város nevében a polgármester és dr. *Wallentinyi Dezső*. A régi temető helyén levő ligetet Mikszáth ligetnek nevezze el s dr. *Wallentinyi Dezső*nek, ki a *Ferenczy* emlékének szentelt értékes művet fáradságot nem ismerő, lelkes szeretettel és nagy buzgalommal készítette, fejezze ki a város közönsége őszinte elismerését és hálás köszönetét, sőt erről jegyzőkönyvi kivonaton értesítse.

A javaslatot dr. *Zehery István* melegen pártolta s a *Wallentinyi* érdemes és három éven keresztül végzett nagy munkáját méltó elismeréssel méltatta. — *Gyürky Pál* a polgármester meleg és lelkes elismerő szavai után szintén méltatta a becses munkát és indítványára elhatározta a képviselőtestület a teljes erkölcsi elismerés mellett az anyagi méltatást is.

Ezután még több illetőségi ügy intéztetett el, természetesen — elutasítván, s a távbeszélő előfizetők sorából való kilépés a dr. *Ráróssy Gyula, dr. Törköly József* és dr. *Kármán Aladár* felszólalása után elejtetett, mert bár az igazságtalanul kirótt 134 kor. ratkói vonaljavitási költség nagy elkeseredést okozott, de a mai modern korban — mikor a telefon mindenütt nélkülözhetetlen, absurd intézkedésnek volna tekinthető a hatóság részéről való leszerelés. A képviselőtestület fogja kérelmezni a 134 kor. törlését az alispáni hivataltól.

Még a földműves iskola részére kertészeti iskola céljaira 10 évre bérbeadandó területre vonatkozó bérleti szerződést fogadták el, s ezzel a közgyűlésre kitűzött 48 tárgy elintézését nyert s a gyűlés véget ért.

A jegyzők helyzete.

(Vége.)

Szerény nézetem szerint nem számítható a magánmunkálati mellékjövedelem a fizetésbe azért sem, mert a jegyzői ügyviteli szabályzat 84. §-a világosan rendelkezik arra nézve, hogy a jegyzők magánmunkálatok végzésével csak annyiban foglalkozhatnak, amennyiben az a hivatalos kötelességeknek rovására nem megy, vagyis hivatalos órák kívül. Az mindenki előtt ismeretes, hogy annyira agyon vagyunk halmozva munkával, hogy még a hivatalunk által reánk rótt munkákat sem vagyunk képesek a hivatalos órák alatt elvégezni. Az ellenkezni az osztóigazsággal, hogy a mit erőnk és egészségünk kockáztatásával — a hivatalos órákon túl és a hivatalos kötelességeink teljesítésén kívül — keresünk, az az összeg a hivatalos teendőink teljesítéséért járó fizetésünkbe beszámíthat.

Indifferens, magán személyektől, magán uton szerzett mellékes jövedelem egy köztisztviselő hivatali fizetésének alapját semmi esetre sem képezheti!

A jegyzők és segédjegyzők 1904. évi fizetésrendezésénél is a magánmunkálatok jövedelme figyelmen kívül hagyatott, sőt az 1904. évi XI. t. cz. 12. §-a egyenesen kimondja, hogy a fizetésrendezés dacára, a magánmunkálatok jövedelme érintetlenül marad, tehát tételes törvényvel is meg van erősítve, hogy az fizetés jelle gével nem bír.

Ezen álláspontra helyezkedett 1910. évben gróf *Khuen-Hédervary* akkori belügyminiszter ur is, a mikor az Országos Jegyzői Egyesület a magánmunkálatok jövedelmének bizonyos hányadát a nyugdíjalapba beszámítani kérelmezte, a kérelmet elutasította azon indokolással, hogy a magánmunkálatok jövedelme állandó fizetés jellegével nem bír, tehát az nyugdíj alapját sem képezheti.

A magánmunkálatokat nem a törvények holt betűje, hanem maga az élet teremtette meg. A falusi ember ügyes-bajos dolgaival a jegyzőjéhez fordul. Nemcsak azért, mert a nagy ügyvédi költségeket leggyakrabban csekély ügyei nem bírják el és mert az ügyvéd a legtöbb

helyen messze, sok helyen egy napi járó földre is van, hanem azért is, mert a jegyzőjét mindenki ismeri és benne, mint hatósági személyben bizalma van.

A szegény falusi nép érdekében nemzeti szempontból is vitális érdekelt képez, hogy a magánmunkálatok a jegyzők kezén továbbra is meghagyassanak. Még azon esetben is, ha ezen magánmunkálati jövedelmek esetleg az állam által megváltatnának s a munkadíjak megfelelő bélyegjegyekben rovatnának le, a nép érdekében a jegyzők kezén meghagyandó.

Ezen kérdésnek országos és egységes rendezése is elengedhetlen szükségét képez és lette kívánatos is.

Végül rá kell térnünk a községi közigazgatásnak egy szintén sürgős intézkedést igénylő sérelmére: a munkaerő hiányára.

Köztudomású dolog, hogy a szövevényes köz és államigazgatásnak ezerszázu ügyei a községi jegyzői irodákban futnak össze. Az állami és közigazgatási nagy gépezetnek egyik legfontosabb szervét képezi az ország jegyzői és segédjegyzői kara.

A községi közigazgatás mostoha sorsu nap-számósa az ország mindenesei, akiknek mindenki ad munkát és mindenki parancsol, a fi-náncztól kezdve fel egészen a miniszterig. Fel-ettes hatósága annyi van, hogy azt össze sem lehet számítani. A legtöbb hivatal — tisztelet és elismerés a kivételeknek — az írja rá rende-leteire, hogy ennyi és ennyi nap alatt pénzbírság, fegyelmi felelősség, felüggesztés terhe alatt be-terjesztendő. A pénzügyigazgatóságok pedig kettős élű karddal vágnak, azt írják rende-leteikben, ha a kivétési lajstromokat a kitűzött határidőre be nem terjeszti, meg fog bírságot-tatni és költségére a központból fog tisztviselő kiküldetni. Ez a jellemző kulturkép, amely az önértékes ember arczába kergeti a vért, napi-renden van a jegyzői irodákban.

A szigorú hangu rendeletek szakadatlanul, minden oldalról özönlének a hatóságoktól a jegyzői irodákba, de egyetlenegy hatóság, egyetlenegy illetékes faktor soha meg nem kér-dezi, hogy „te! nyomorult, vak eszköze a nagy universonak, bírod e még az emberfeletti mun-kát? s van-e miből megélned?”

A szegény jegyzőnek nevezett pária, hogy el ne veszítse keserű, szűkös kenyerét, irnokot fogad maga mellé, azzal megosztja fekete ke-nyerét s miután irnok tartásra semmit nem kap, csekély magánmunkálati jövedelmét áldozza fel s arra sok esetben még a fizetésnek nevezett éhbéréből is ráfizet, hogy Damokles kardja le ne sujtja.

Megvallhatjuk őszintén, hogy az állami uzsora-politikának ilyen hallatlan példáját nem talál-hatjuk fel Európa egyetlen államában sem.

Minden jogállamban az állami feladatok tel-jesítőjét fizeti is az állam, csak egyedül nálunk, Magyarországon és itt is csak azzal a szegény agyongyötört falusi jegyzővel fizettetik meg azokat a munkásokat, akik nem neki, de a köznek dolgoznak.

A fejlődő élet, a kulturával haladó kor újabb és újabb munkaterheket hárít a községi köz-igazgatás munkásaira. Ha a törvényhozás újabb és újabb törvényeket alkot, a végsőfoku vég-rehajtó szervre hárul azoknak végrehajtása és az életbe való átültetése. Sulyosan érezzük, hogy a munka napról-napra szaporodik s azoknak pontos és lelkiismeretes teljesítése az emberi erő fogalmát túlhaladja. Eppen azért a köz-és államigazgatás zavartalan menete érdekében tisztelettel kérjük a kormányhatóságot, hogy minden nagyközségben és körjegyzőségben a szükségnek és követelményeknek megfelelő szá-mu segédmunkaerő alkalmaztassék. Ezen kérdés rendezése is sürgős és elodázhatlan szükségét képez.

Ismerjük és tudjuk, hogy a köztisztviselői osztályok között a mi helyzetünk a legfüggőbb és a legmegalázottabb, mind ennek dacára köz-jogi helyzetünknek és egyéb sérelmeinknek rendezését türelmessel várjuk, mert legtöbb dol-gal a megélhetésnek biztosítása: a kenyér.

Eppen azért szakítottuk ki a kongresszusi határozatainkból az előadott 4 pontban foglalt legégetőbb és legsürgősebb kívánságainkat, a melyeknek rendezése immár további halasztást nem szenvedhet és azért kéri a nagygyűlés a kormányhatóságtól és magyar törvényhozástól

ezeknek azonnali rendezését, teljesen függetlenül bármily irányu reformtervtől.

Azt hiszem, hogy bővebben fejtegetnünk fölösleges, hogy az élethez nekünk is jogunk van. Hogy mi is a magyar állam polgárai va-gyunk s a nemzetfentartó társadalmi közép-osztály hasznos tagjainak tart bennünket az egész ország.

A községi közigazgatás munkásainak nagy táborába óriási anyagi és erkölcsi erő rejlik, amely nem csupán a rája rótt hivatalos teendő-k elvégzésében merül ki, hanem társadalmi, kul-turális és állami szociális téren is megtermi közhasznu gyümölcseit. Ezt a kormányhatóság-nak tudnia kellene! Tudnia kellene továbbá azt is, hogy a nemzetfentartó társadalmi közép-osztálynak ez a jelentékeny alkotó része a ma-gyar államnak hasznos eleme, amely hat, alkot és gyarapít és amely a magyar nemzeti állam kiépítésének nagy munkájából kiveszi a maga részét. Nem volna szabad szem elől tévesztetni, hogy a legtöbb községben a jegyző az állam-hatalomnak egyedüli reprezentánsa. Végül nem volna szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a legtöbb nemzetiségi vidéken a jegyző az államellenes mozgalmaknak egyedüli hullám-törője.

Tiszteletteljes véleményem az, hogy még egyszer férfias nyíltsággal és köteles őszinteség-gel fel kell hívunk a kormányhatóság és a magyar törvényhozás figyelmét azon körülmény-re, hogy most már elérkezünk a legvégső határig, a türelem hurjai mindenfelé szakadoznak s to-vább várniuk nem lehet!

Rá kell mutatnunk még egyszer arra, hogy az élet kötelességeket ró ezen nagy testület tagjaira is. Gondoskodnunk kell családunknak fentartásáról és gyermekeinknek tisztességes ne-veltetéséről. A hivatali köztevékenységünkért nyújtott anyagi eszközök azonban már oly arány-ban jutottak a megváltozott életviszonyokkal, hogy azokból többé ezen legszentebb emberi kötelességeinknek kellőleg eleget tenni nem vagyunk képesek.

Az élet, a nyomasztó és elviselhetetlen anyagi helyzetnek kényszerűsége indít tehát bennünket arra, hogy még egyszer és utoljára felemeljük kérő szavunkat.

Utalnunk kell továbbá arra is, hogy az or-szág összes köztisztviselőinek és összes közal-kalmazottainak jogos igényei — a változott életviszonyoknak megfelelőleg már mind kielé-gítették, — a legtöbb ágazatnál már kétízben is azóta, amióta a mi fizetésünk szerényen ren-deztetett s csupán a legmostohább sorsba siny-lődő nagy testületnek, a községi és közigazgatás munkásainak jogos és igazságos kérése nem talált orvoslásra.

Végül rá kell mutatnunk arra, hogy ez a végzettszerű és hagyományos mellőzés az oko-zója annak, hogy a községi és közigazgatás nyomorban sanyalódó munkásainak szívében fék-evesztett indulatok dulnak, hogy szívében a legnagyobb elkeseredésnek és elégtelenségnek viharja tombol.

Távol áll ettől a nagy testülettől, — amely-nek tagjai a törvények végrehajtásában és tisz-teletében élnek le napjaikat, — hogy fenye-gődzön. Józan eszünk azt diktálja, szívében pedig azt sugalja, hogy nem rideg államtérfiakhoz és törvényhozókhoz, hanem az igazság érzetétől áthatott szívű, nemesen érző és az életet jól ismerő családapákhoz kerül igazságos kérésünk, akik tudják azt jól, hogy mi az az apai szív, akik előtt ismeretes az a legszentebb emberi érzés, amely az apai szívet betölti s amely mindenre képes, hogy gyermekeinek, családjá-nak megélhetését és fentartását biztosítsa. Eppen ezek a legnemesebb emberi érzések, a me-lyek a szívek legmélyén honolnak, teszik bi-zonytalanná a jövő helyzetet, ha bajaink sür-gősen nem orvosoltatnak, mert az is köztudo-mású dolog, hogy a kétségbeesés és elkeseredés a legrosszabb tanácsadó.

Ha tehát még ezek után sem kap segítsé-get a vízbefelő, ha még ezek után sem kap gyors segítséget a kinjaiban és kétségbeesés-ben fetregő beteg, ha egy szép napon kiesnek a serczegő tollak az éhségtől elgémberedett, fonnyadt kezekből s ha a közigazgatásnak csődje bekövetkezik, akkor a szívre tett kézzel kérdezzük meg: „Hogy ki itt a hibás?! És ki ezért a felelős?!“ Akkor az ország itélőszéke:

a közvélemény ítélkezzék ezen kérdések felett.

Fenyegetésekkel éhséget és köznyomort eny-híteni nem lehet!

A mi harcunk tisztán kenyérharc, vérző szívű apák kétségbeesett küzdelme a létfontar-tás eszközeiért, a melyet semmiféle paragrafu-sokkal másnak minősíteni nem lehet.

Meg vagyunk alázva, s le vagyunk tiporva! Ha pedig az a nem várt helyzet következne be, hogy jogos, méltányos és igazságos követeléseinkért a hatalom teljesen földre sujtana ben-nünket, akkor tépjük ki szíveinkből a legszen-tebb érzelmeket, akkor vegyünk vándorbotot kezünkbe és vérző szívvel hagyjuk itt szülő-földünket, ezt a szép hazát, mert akkor bebi-zonyosul reánk nézve az a szomorú való, hogy itt, szép hazánkban nem egyenlő mértékkel mérnek.

Bodnár Zoltán.

Értesítés.

A gömörmezei múzeumban elhelyezett me-gyei kaszinói könyvtár a kaszinói és múzeum-egyesületi tagok részére megnyitott. A kaszinói tagok könyvtárhasználati jogát a kaszinó pénz-tára évi segélyösszeggel megváltotta és így a kaszinó tagjai a könyvtárat díjmentesen vehetik igénybe. A múzeum-egyesület tagjai könyvtár-használati díj fejében a tagsági díjakon felül 3 koronát fizetnek évenként. Szándékos vagy vé-letlen nagyobbimvű rongálásból származó károkért a kártevők felelősek. Egyszerre csak egy mű adható ki. A kivett könyvek 2 héten belül visszaszolgáltatandók, minden további 1 heti haladékért 10 fillér bírság fizetendő. Könyv-tári óra hetenként 2 izben tartatik, kedden és pénteken délután 3—5-ig. *Az igazgatóság.*

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a rimaszombati atleti-kai klub tagjait, valamint az érdeklődőket, hogy klubhelyiségünket *Hungária-szállodába* (I. em.) helyeztük át.

Mindennemű közleményeket a klub titkár-ságához ugyanezen címre kérünk.

A titkárság hivatalos órái: kedd, csütörtök, szombat este 7—9-ig.

Rimaszombati Atletikai Club.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük la-punk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést meguji-tani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Urnappja. A katolikus világban az urnap az oltáriszentség ünnepe. Az ünnep méltóságá-nak megfelelően szokott lefolyni ezen a napon az istentisztelet is. Nálunk is így volt. A sűrűn felállított galyaktól s a virággal és füvel be-hintett pádimentumtól valóságos ligetté varázsolt templomban *Széman* Endre prépost plébános tartotta az ünnepi istentiszteletet fényes segéd-lettel. Majd körmenetben vonult ki a hívők serege az oltári szentség körülhordozása mellett. Négy sátor volt felállítva az Erzsébet-téren. Egy a kath. plébánia, egy a városháza, egy a vár-megyei kaszinó, egy pedig a kir. pénzügyigaz-gatóság kapujában. A körmenet alatt fehérruhás kis lányok virágot hintve haladtak a celebráló főpap előtt. Minthogy az idő is igen kedvező volt, a főtér zsutolva volt bámuló és ájtatoskodó néppel. — Mint a vallásos szokással sehog-y nem egyező viselkedést említi fel tudósítónk, hogy az állami fiúiskola katolikus növendékei mind feltett kalappal vettek részt a körmenet-ben. — Délben ünnepi ebéd volt a kath. olvasó-körben, melyen 70—80-an vettek részt. Az ebéd alatt felköszöntött mondott *Váry* János elnök *Széman* Endre prépost-plébános egyházi- és dr. *Löcherer* Tamás egyháztanácsi elnökökre. Azután pedig *Széman* Endre a hívekre. — Az egybegyűltek a betegsége folytán távollévő világi elnököt: dr. *Löcherer* Tamást meleghangu levél-ben üdvözölték.

Egyházkerületi közgyűlés. A tiszán-inneni református egyházkerület tavaszi közgyűlését folyó hó 20—21-ik napjain tartotta Miskolcson. Elnökei voltak világi részről *Dókus Ernő* cs. kir. kamarás, egyházkerületi főgondnok, egyházi részről pedig *Vadászi Pál* püspök-helyettes, felsőborsodi esperes. — Vármegyénk-ből jelen voltak: *Bornemisza László* főispán, egyházmegyei gondnok, *Csabay Pál* esperes, *Czinke István* egyházkerületi tanácsbíró, tanügyi bizottsági elnök és dr. *Veress Samu* főgimn. igazgató, mint tanári képviselő; továbbá *Bornemisza Elemér*, *Diószeghy Dezső* és *Farkas Géza* cs. és kir. kamarás, mint tanácsbírók, egyházi részről pedig *Réthy Andor*, *Ruszkay Gyula* és *Sághy Sándor* lelkészek. Tárgyai közül nevezetesebb, minket gömörieket is közelebbről érdekel a sárospataki jogakadémia római jogi tanszékének betöltése. Nevezett tanszékre ugyanis általános szótöbbséggel dr. *Osváth Gyula* választott meg, ki már eddig is, mint helyettes jogtanár működött a sárospataki jogakadémián. — A hirhedtő vált *Zoványi* ügy is előkerült. Személyes vita támadt a visszahelyezés és szabadságolás körül, míg végre is az egyházkerület — az igazgató tanács intenciójának megfelelőleg — kimondotta, hogy *Zoványi Jenő* sárospataki teológiai tanárt, dacára a konvent felmentő ítéletének, tanszékében nem alkalmazza, hanem teljes fizetéssel szabadságolja. — A szerdai ülésen tárgyalták a gömöri ref. egyházmegye által kezdeményezett *Tompa Mihály* szobrának Budapesten való felállítását. *Dókus Ernő* elnök jelentette, hogy ez ügyben megkereste az akadémiát, mely válaszában azt a felvilágosítást adta, hogy a szobor ügyét a Kisfaludy Társaság készíti elő.

Egyházi közgyűlés. A rimaszombati református egyház folyó hó 18-án *Czinke István* lelkész elnöklésével közgyűlést tartott. Kitzűött tárgya volt: főgondnok és aligondnok választás, továbbá több presbiteri hely betöltése. Főgondnokká egyhangú lelkesedéssel ismét *Samarjay János* földbírtokos, a rimaszombati református egyház általános szeretetnek és közbecsülésnek örvendő leköszönt főgondnoka választott meg, aligondnokká pedig *Cseh János*, kit *Czinke István* lelkész-elnök az eskü letételével azonnal hivatalába iktatott. — Az öt presbiter, kiknek mandátumuk ez évben lejárt, 12 évre újra megválasztott. *Bodor István* főgimnáziumi tanár nyugalomba menésével megüresedett tanári képvisellel dr. *Veress Samu* főgimnáziumi igazgató bizott meg, míg az így ismét megüresedett presbiteri székbe — elnöki ajánlatra — a közgyűlés a ref. egyház presbiteriumának régi, kipróbált, egyik leghűségesebb tagját, jegyzőjét: *Bodor Istvánt* hívta vissza. — Tárgysorozaton kívül elnöklő lelkész — a földmívelésügyi miniszterium megkeresése folytán — még egy életre való s úgy a református egyházra, mint Rimaszombat városának fejlődésére a jövőben nagyon kiható javaslatot terjesztett a közgyűlés elé. Ajánlotta, hogy az egyház vasutmenti földjéből 3 hold területet engedjen át igen kedvező bérösszeg fejében az állam részére, hol az még az év folyamán egy minta-kertészetet akar létesíteni. Közgyűlés a javaslatot örömmel tette magáévá s felhatalmazást adott a presbiteriumnak a további lépések megtételére, *Lukács Géza* alispánt pedig felkérte, hogy a presbiterium nevében gróf *Serényi Béla* földmívelésügyi miniszterrel ez ügyben bővebb megbeszélést folytasson.

Kinevezés. A „Hivatalos Lap“ most közli a dr. *Kálniczky Géza* kir. törvényszéki bírónak kir. ítélőtáblai bírónak kinevezését s azt, hogy az előléptett bíró a kassai ítélőtáblához osztott be.

Ügyészi megbízott. Dr. *Ladányi László* feledi j. b. szolgabíró, a rimaszombati kir. ügyészség kerületébe ügyészi megbízottá lett kinevezve.

Állatorvosi kinevezések. A földmívelési miniszter *Prohászka Lipót* putnoki állatorvost a VIII. fizetési osztályba m. kir. főállatorvossá s *Lehoczky Zoltán* tornaljai m. kir. díjtalan állatorvos gyakornokot segélydíjas állatorvos gyakornokká nevezte ki.

Tiszti orvosi vizsgák. A most Budapesten megtartott tiszti orvosi vizsgát vármegyénk orvosai közül: dr. *Weisz Géza* ratkói helyettes járásorvos és dr. *Paál Gyula* balogi körorvos sikerrel tette le.

Eljegyzés. Nagydobosi *Kovács Ilonkát* Sziliczéről eljegyezte taresai *Majzik Miklós* rimakokovai lakos.

Esküvő. Dr. *Szirányi Dezső* esetneki fiatal ügyvéd, ki városunkban pár év előtt volt joggyakorlaton és mint fiatalágunk egyik közkedvelt tagja, szép társadalmi szereplést tanusított, f. hó 24-én tartá egybekelését *Szontagh Boriskával*, *Szontagh Andor* volt országgyűlési képviselő, gyáros szép és kedves leányával *Csetneken*.

A helybeli róm. kath. templomban folyó hó 24-én tartotta esküvőjét — lapunk könyvnyomdájának több év óta szorgalmas és megbízható tagja — *Széphegy Gáspár Pavella* Máriaival.

Jankovics János tornaljai posta- és távirada tisztviselő május hó 17-én tartotta esküvőjét Rimabányán *Mezei Aranka* posta- és távirada kiadónővel. A menyasszony városunkban is működött pár éven keresztül s mint telefon és táviradakezelő a közönség szeretetét és elismerését vívta ki magának pontos és lelkiismeretes munkálkodásával.

Irodatiszti kinevezés. Az igazságügy-miniszter *Fülöp Béla* helybeli kir. törvényszéki irnokot jelenlegi alkalmazás helyén irodatiszté nevezte ki.

Halálozás. *Zeman Jenő* hárskúti róm. kath. plébános, megyebiz. tagot súlyos gyász érte, amennyiben édes anyja, öz. *Zeman Jánosné* szül. *Láng Klára* 63 éves korában elhunyt. A vidéken mindenki által nagyrabecsült tisztas urnót nagy részvéttel helyezték örök nyugalomra a dernői sírkertben.

Gyászrovat. Lapunk zártakor vettük a gyászjelentést, hogy radványi és sajkókazai öz. *Radvánszky Károlyné* szül. négyesi *Szepessy Katalin* folyó hó 22-én életének 71-ik évében Budapesten váratlanul elhunyt. A gyászeset a családot mélyen megrendítette és a részvétben az egész vármegye közönsége osztozkodik, mert az elhunyt jólelkű és nemesszívű urasszonyt általános nagy tiszteletben tartották. Hült tetemeit Budapestről Sajószármányra szállították, hol a mai nap délután 3 óráján fogják a családi sírboltban örök nyugalomra helyezni.

Emléktábla leleplezés. A késmárki ág. hitv. ev. kerületi liceum június hó 8-án, vasárnap d. e. 11 órakor a liceum udvarán nagynevű volt tanárának, a tudós Hunfalvy Pálnak emléktábláját ünnepélyesen leleplezi. Az ünnepi beszédet dr. *Banczik Samu* liceumi tanár mondja.

Ferenczy levelei. Nagy lelki gyönyörűséggel olvassuk a lapokban azokat a meleghangú elismerő sorokat, melyekkel Rimaszombat város közönségének nemes áldozatkészségét és dr. *Wallentinyi Dezső* főgimn. tanár nagybecsű munkásságát méltatják a *Ferenczy* levelek kiadása alkalmából. Az országos lapok szép megemlékezései közül különösen figyelemreméltók a „Vasárnapi Ujság“ és a „Hét“ mult heti számában foglalt ismertetések. Ezek a többiek közül kiemelkedvén, méltónak tartjuk a közlésre, s lapunk jövő számában mindkettőt közölni fogjuk; bizonyára élvezettel fogják olvasni azok, kiknek nem állott módjukban a nevezett lapokban olvasni a minket érdeklő közleményeket.

Gyermekebirósági tanfolyam. Budapesten május hó 14-ike óta tartó négyhetes gyermekebirósági tanfolyam van, melyre az igazságügy-miniszter a kassai kir. ítélőtábla utján *Fodor Zoltán* kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

Patronage gyűlés. A Rimaszombat és vidéke patronage-egyesület a mai napon tartja választmányi ülését d. e. 11 órakor a kir. törvényszék nagytermében.

Furfangos szabó. *Baffy István* volt rozsnói szabó-üzletét nem tudta fenntartani és mintegy két év előtt irást nem tudó nagynénje: *Valencsák Jánosné* nevére iratta üzletét az utóbbi beleegyezésével. *Valencsák Jánosné* nem adta azonban beleegyezését abba, hogy *Baffy* az ő nevét váltókra és kezességi okiratokra is aláírja s a furfangos *Baffy* négy esetben hamisította a nagynénje aláírását 1912. szeptember havában. Ezért folyó hó 21-én a helybeli kir. törvényszék jogerősen hét havi börtönrre ítélte az okirathamisítót.

Mulatság. A rimaszombati atletikai klub június hó 15-én a Széchenyi kertben mulatságot rendez.

Adóhivatalok a postatakarék-pénztári forgalomban. Gyakran halljuk hangoztatni, hogy az állami s különösen a pénzügyi és adóhivatalokban túlteng a megesontodott conservatismus, gőresösen ragaszkodnak a tisztviselők a czopfhoz s bizonyos kéjjel üzik — a szabályok tömkelegében nyargalászával — a közönség vegzálását. Még az csak hagyján, ha valakinek felvilágosításra, utbaigazításra van szüksége. Ezt a legtöbb esetben simán és gyorsan megkaphatja, de ha pénzt vagy egyéb értéket akar befizetni, letétbe helyezni, avagy pláne a pénztártól valamelyes összeget felvenni, az már nem megy olyan egyszerűen. Amellett, hogy némely esetben a befizetés is nehézkes, vagy legalább is idővesztéssel jár, a pénzfelvétel már sokkal körülményesebb s az előirt óvatossági szabályok természetesen szigorú betartása következtében sok vesződséggel, utánjárással van megnehezítve. Ezért a közönségre nem csekély jelentőségű ujtás az év elején már életbe lépett új adókezelési utasításnak a gyakorlatba esendesen bevonult ama rendelkezése, hogy az adójukat a kir. adóhivataloknál fizető közvetlen adófizetők, adótartozásukat a postatakarék-pénztár csekk és clearing forgalmának igénybevitelével is beküldhetik a kir. adóhivatalokhoz. — E végből a pénzügyminiszter az összes kir. adóhivatalok részére csekk-számlát nyitott a postatakarék-pénztárnál s az adózókat kívánságukra díjtalanul látják el a szükséges befizetési lapokkal. De a hivatalokba ezzel bevonult modern szellem nem állott meg ennyi ujtásnál. A miniszternek a napokban jelent meg részletes utasítása a csekk számla használatára vonatkozólag, a mely a közönség részére még több hasznos ujtást tartalmaz s a pénztáraknak a kifizetések teljesítése körül lényeges könnyítést és gyorsaságot tesz lehetővé. — Elrendeli ugyanis az utasítás, hogy a kir. adóhivataloknál bárki által fizetendő bármely, akár állami, akár vármegyei természetű tartozás, mint: adóilleték, italmérési illeték, dohánytőzsérbér, fogasztási adó, bírság stb. az illető adóhivaltól, vagy a kerületbeli községi előjáráságtól is díjtalanul beszerezhető postatakarék-pénztári befizetési lapon beküldhető. A kinek magának is van a postatakarék-pénztárnál csekk-számlája, az clearing forgalomban is teljesítheti a fizetést. További ujtás, hogy az alábbiak részére kiutalványozott összegeket az adóhivatalok, a telek által beküldött saját postatakarék-pénztári lapjuk felhasználásával külön nyugta bekívánása nélkül is megküldhetik. Ilyenkor a nyugtabélyegilletéket a kijárandóságból készpénzben vonja le a hivatal. Lehetővé van téve, hogy a hivatalok bármily összeget postatakarék-pénztári fizetési utalvánnyal utaljanak ki a telek részére. Az adóhivataloknak egymásközi fizetéseinek lehetőleg a clearing forgalmat kell igénybe venniük. Ezáltal a postai pénzzállítások tetemesen csökkennek s a szállítás alatti elveszésnek sincs kitéve annyi pénzes levél. Miután az ilyen egymásközi fizetések rendszerint nagyobb összeget tesznek ki, az állami pénztáraknak kivételesen meg van engedve, hogy csekket 20000 koronánál magasabb összegekről is állíthassanak ki. Az új rendszer nemesak a nagyközönségnél, hanem az azzal foglalkozó adóhivatali tisztviselők körében is tetszéssel és helyesléssel találkozik. — Remélhetőleg nemsokára kiszélesítik ennek az intézménynek praktikus használatát a nyugdíjasok illetményeinek kifizetésére s egyéb állandó természetű fizetések teljesítésére is.

Hirdetmény hatályon kívül helyezés.

362. sz. — A feledi kir. járásbíróság telek könyvi hatósága a Feled község telekkönyvi átalakítási ügyében a 189—913. tkvi szám alatt 1913. április 17-én kibocsátott hirdetményt, mely a Budapesti Közlöny folyó évi április hó 25., 26. és 27-én és a Gömör-Kishont 1913. április 27-én megjelent számában tétetett közzé, a 362—913. tkvi számú végzéssel hatályon kívül helyezte.

Kelt Feleden, a kir. járásbíróság mint tkvi hatóságnál 1913. évi május hó 2.

Smál Gyula s. k., kir. járásbíró.

Orvosgyűlés. A gömörvármegyei orvosszövetség és orvos-gyógyszerész egyesület rendezte tavaszi közgyűlését folyó hó 27-ikén kedden délelőtt 10 órakor tartja a vármegyei köz-kórházban. A közgyűlésre szóló meghívók már szétküldtek. A gyűlés tárgyát folyó ügyek képezik, melyek elintézése után a tisztújítást tartják meg. — Dr. *Sigmund* József operateur a szakülésen fog előadást tartani.

Felsőkereskedelmi érettségi biztosok. A kereskedelmi miniszter a felső kereskedelmi iskolák folyó évi érettségi vizsgáihoz miniszteri biztosokként kiküldi: dr. *Sugár* Ignác miskolczi keresk. és iparkamarai titkár a homonnai és nagyroczei, *Perjessy* László szegedi kamarai titkár a szegedi, mihályfalvi dr. *Forgon* Lajos posta és táviráda tanácsost a székesfehérvári és pécsi felsőkereskedelmi iskolához.

A rozsnyói diák-tornaversenyt ma délután tartják meg az ottani régi vásártéren. A rimaszombati főgimnázium tanulói közül mintegy 30 ment el a versenyre tegnap reggel Sz. *Benedek* Gyula tornatanár vezetésével. A kísérő tanárok közt ott vannak *Loysch* Ödön és *Fübián* Vilmos tanárok. Remélhetőleg sok babérral fognak az ifjú versenyzők hazatérni.

Elitelt váltóhamisító. A rozsnyói takarékpénztár zálogház részvénytársaságnál 1910. és 1911. években több váltót számítottak le, melyeken jónevű aláírók szerepeltek s később kitudt, hogy 21 váltóra *Gyuresik* Györgyné mások nevét aláírta és 1910. december 19-én egy 200 koronás váltót *Balázs* Györgyné értékesített, holott tudta, hogy ezen a váltón Gyuresikné a Paulikné nevét aláírta s az összegből 80 koronát kapott Balászné. A helybeli kir. törvényszék f. hó 21-ikén tartott főtárgyaláson *Cseh* István kir. táblai bíró elnöklésével ítélték a 21 rendbeli magánokirat hamisítás és egy rendbeli sikkasztás büntette miatt vádolt Gyuresik Györgyné felett, kit *Lehoczky* Márton kir. alügyész vádbeszéde után 3 évi fegyházra és 3 évi hivatalvesztésre ítélte, ebből 1 hónapot és 23 napot kitöltöttnek vettek. Balázs Györgynét magánokirathamisítás büntette miatt 6 havi börtönrre ítélték. Az ítélet felebbezés alatt áll.

Football-verseny. Főgimnáziumunk válogatott footballcsapata és az ózdi sportegylet I. csapata folyó hó 18-án délután a RAC. verseny pályáján football-mérkőzést tartott. A verseny revanch mérkőzés volt, amennyiben az ózdi csapattal Ózdon, a múlt év őszén tartott football-versenyen diákjaink 3:1 arányban győztek. A derűs, szép májusi délután nagy közönséget vonzott, a megjelent bájos hölgytábor, színes virágos kertté varázsolta az arénát. — A bírói tisztet *Aschner* mérnök töltötte be, a ki pont 4 kor háromszoros sipszó jelzéssel jelezte a verseny kezdetét. A főgimnázium football csapata következőképp helyezkedett el:

Hupka Török Fabriczy Trunkó Makovics
Németh Zapotoczky Muraközy
Wjerk Orosz Jellinek.

A támadást a rimaszombatiak kezdték s főlényüket mind végig szép és lendületes összjátékkal biztosították is. Látszott, hogy tapasztalatokat szereztek a balassagyarmatiaktól s igyekeztek is jó hírnevükön esett esorbát kiköszörülni. Kezdetben lassu és meggondolt volt a csatározó sor, de az első gól után mind nagyobb energiával s lelkes odaadó játékkal remekeltek. — Az első gólt a 21-ik perczben *Makovics* jobbszél beadásából *Török* lötte. A 35-ik perczben *Makovics* éles czenterezéséből ismét *Török* lövi a 2-ik gólt. A 38-ik perczben az ózdi jobb összekötő 20 méterről gólt lő az alsó sarokba. A második félidő 20-ik perczében az ózdi balhátvéd *Fabriczyt*, a rimaszombati czentert hátulról két kézzel letogta s e miatt a bíró az ózdi hátvédet a játékból kiállította s szigorított 11-es büntető rugással *Fabriczy* a jobb sarokba lövi a 3-ik gólt. A 4-ik gól a 31-ik perczben úgy történt, hogy a *Fabriczy* lövését az egyik ózdi hátvéd oly ügyetlenül rugta vissza, hogy a lapda a kapu bal oszlopához vágódott s az oszloptól visszapattant a kapuba. Nehány percz múlva jött az ötödik gól, amelyet ismét *Fabriczy* vezetett és lőtt be. Ezután egy sajnálatraméltó esemény zavarta meg a mérkőzést mintegy 15 perczig. Ugyanis a főgimnázium egyik kiváló, sokoldalú játékosa: *Hupka* nagy iramban vezetie a lapdát a kapu

felé, e közben a kapu előtt pár lépéssel az ózdi egyik hátvéd egy alig észrevehető gyors gáncsossal nemcsak a biztos góllövéstől ütötte el Hupkát, de oly szerencsétlenül rántotta a földre, hogy balkarjának alsó karesontja eltörött. Egyszerre nagy riadalom támadt, a versenyt a bíró azonnal felfüggesztette, Hupkát a gyepre fektették s az első segélyben *Szigeti* tanár része-sította. A szerencsétlen esemény hatása alatt a még hátralevő 15 percz már kedvetlenül, gólnélkül játszották le. Az eredmény 5:1 a főgimnázium football-csapata javára. Semmi kétség: az eredmény reális volt s az ózdiak hatalmas ellenfélnek bizonyultak. El kell ösmernünk, ők is igen szép játékot produkáltak; különösen ha nagyobb súlyt helyeznek a lapdaosztogatásra, szebb eredménnyel térhetek volna hazafelé.

Közgyűlés. A rimaszombati és vidéke jótékony nőegyesülete f. évi *junius* hó 8-án d. u. 3 órakor tartja *Samarjay* Jánosné elnöklete alatt rendez évi közgyűlését a rimaszombati takarékpénztár tanácstermében.

„Tiszteld apádat és anyádat“. Lechnitzki Pál rimabrézói lakos az írás ezen szavaival nem sokat törődött s folyó évi február hó 21-én ittas állapotban káromkodva jött haza. Anyja: Lechnitzki Mária menekült a lármás fiu elől az udvarra, mire az utána ment s egy bottal ráütött anyjára. A helybeli kir. törvényszék folyó hó 23-án a felmenő ágbeli rokonon elkövetett könnyű testi sértés vétsége címén Lechnitzkit jogerősen egy havi fegyházra ítélte.

Társas vacsora. Az Otthon társaskör új helyiségének felavatása alkalmából mult szombaton este fényesen sikerült, kedélyes társas vacsorát rendeztek, melyen ötvenen felül voltak résztvevők, kik a késő éjjeli órákig legjobb hangulatban szórakoztak.

Erdészek gyűlése. A Borsod-Gömör-Hevesmegyei Erdészeti Egyesülete folyó évi közgyűlését május hó 18-án Egerben, a vármegyháza termében tartotta meg. A közgyűlésen *Gesztes* Lajos elnöklete alatt huszan vettek részt; megválasztották az 1914—1916. évekre a választmányt és a pénztárvizsgáló-bizottságot és hosszabb eszmecsereben tárgyalták az erdei munkáshiányt és drágaságot. Vármegyénkbeli *Mayer* Géza, *Pauchly* Rezső és *Gintner* Bálint főerdőmérnökök vettek részt a közgyűlésen.

Autó-túraút. Az Adria—Tátra túraversenyben résztvevők a jövő hó 1-én fognak vármegyénken és városunkon átvonulni. A hatóságok már előre felhívták a lakosságot, hogy díszítsék fel házaikat ez alkalommal. Mi ez uton hozzájuk a közönség emlékébe.

Szemgyógyintézet van Miskolczon.

Igazgatósági ülés. A rimaszombati kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága a közgyűlés előtt utolsó ülését folyó hó 18-ikán vasárnap délelőtt és folytatólag folyó hó 19-én este fél 8-tól fél 11-ig tartotta id. *Rábely* Miklós elnöklésével. Az üléseken számos betegségleyezési és kártalanítási ügyet intéztek el a *Molnár* Lajos igazgató referátuma alapján s elfogadták a június hó 8-iki közgyűlés elé terjesztendő s az igazgató által összeállított terjedelmes jelentést, mely az intézmény egy évi működéséről számol be.

Apolló színház. A mult héten változatos programmal tartottak a mozgófénykép színházban előadásokat. A mai napra ismét tartalmas műsort hirdettek.

Halálos ütés. Csoltón folyó évi április hó 2-án a cigányasszonyok között szóváltás és nagy háboruság volt, mire a verekedő asszonyok közé jött Váradi Kálmán muzsikus egy vasvillával és Balog Sándornét és Balog Margitot üldözőbe vette és házukat döngette. — A Balog Margittal együtt élő Farkas János konadás hazajöve, hírét hallotta a czivakodásnak és baltájával kezében kérdőre vonta Váradit, kit szidalmazott és fenyegetett, úgy hogy Váradit vasvillájával fejbeütötte Farkast, ki összeesett és április 4-én meghalt. Folyó hó 23-án ítélték a helybeli kir. törvényszék az erős felindulásban elkövetett halált okozott súlyos testi sértés büntetével vádolt Váradit Kálmán felett, kit jogerősen két évi börtönbüntetésre ítélte a bíróság. Egy hónap és 19 nap a vizsgálati fogóság által kitöltöttnek vétetett.

Távozó vasgyári igazgató. *Galotti* Miksa, a Coburg hercegi vasgyárak volt igazgatója, a gyárak eladásából kifolyólag nyugalmomba vonult s Pohorellavasgyárból Budapestre költözött.

A kir. tanfelügyelőség hivatalos órái f. évi június 1-től szeptember 30-ig bezárólag reggeli 7 órától délután 1 óráig tartanak.

Köszönetnyilvánítás. Mindazok, kik felejthetetlen jó édes anyám elhunytá alkalmából részvétnyilvánításukkal felkerestek, illetőleg a végső tiszteletadásnál megjelentek, fogadják ez uton is hálás köszönetemet. — Rimaszombat, 1913. május 22. *Szomolnok* Juliska.

Iparos ösztöndíj. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által kamaránk területére iparosok (iparossegédek) külföldi tapasztalat szerzésére rendszeresített 600 koronás utazási ösztöndíj pályázati határideje folyó évi május hó 30. lejár. A vonatkozó pályázati kérvények jelzett időpontig a miskolczi kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be, hol bővebb felvilágosítás nyerhető.

Browning tolvaj. A rimamurányi vasmű r.-t. szolgálatában állott Unger György rákosbányatelepi alkalmazott 1910. márczius hó 10-én az irodába behatolt és fejszével akarta a Wertheim szekrényt feltörni, de ez nem sikerült neki s az irodában levő Browning fegyvert 7 darab tölténnyel ellopva, elhagyta a helyiséget. F. hó 23-án a helybeli kir. törvényszék jogerősen 4 havi fegyházra ítélte a betörőt.

Miskolczi gyapjuvásár. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a miskolczi gyapjuvásár folyó évi június hó 12-én tartatik meg a miskolczi hitelintézet áru- és terményraktáraiban.

Az utczai tisztaságról. Más eszten dőkben az a jó szokás volt, hogy kora tavasszal lekaparták az utcza sarát és elfuvarozták. Igy a víz lefolyhatott a csurgákon és tisztább volt minden utcza. Most csak egy-két főbb utcza volt ilyen kaparás, másokon, pl. a Hunyady-utcza alsó részén ott a sár s a leányiskola előtt és avval szemben nem folyhatnak le a vizek az otthagytott sár miatt a csurgán; sok helyen békanyálás pocsolyák éktelenkednek. Jó volna a sarat elhordatni és a csurgákat mésszel fertőtleníteni addig, míg baj nem lesz belőle.

Ebzárlat. Tegnapelőtt pénteken hirdették ki Rimaszombat városában a 40 napra terjedő ebzárlatot. Lesz tehát ismét szájkosár a kutyák nagy bánatára és üldözni fogják a szabadon kóborló ebeket.

Nők alkalmazása a tejüzemeknél. A keresk. miniszter folyó évi május hó 7-én közfogyasztásra szánt tejet feldolgozó üzemekben a nőmunkások éjjel való kivételes foglalkoztatása tárgyában rendeletet adott ki, a melyre a figyelmet a miskolczi kereskedelmi és iparkamara azzal hívja fel, hogy az érdekelteknek szívesen ad részletesebb felvilágosítást.

Uj szabó-üzlet.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni a mélyen tisztelt közönséget, hogy Rimaszombatba letelepedvén, **Tamásfalvai-utcza 4. szám alatti** (Cseh István-féle) házban

szabó-műhelyt

nyitottam, a hol mindentéle divatos férfi-, fiu- és gyermeköltözékeket — a legújabb divat szerint — a legkitünőbb anyagból készítek. — Elfogadok javításokat, vasalást és vegyi tisztításokat is a legmérsékeltebb áron.

Szolgálatomat a mélyen tisztelt közönségnek felajánlva, szíves pártfogást és minél gyakoribb megrendelést kér

Vermes Árpád,
szabó-mester.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jó ismerőseink és barátaink, kik felejthetetlen kedves Margit leányunk elhunytával minket ért sulyos veszteségben mély fájalmunkat részvétükkel enyhíteni szivesek voltak: fogadják ez uton halás köszönetünket. *Csapó Lajos és neje szül. Antal Julianna.*

Kamarai jelentés. A miskolci kereskedelmi és iparkamara folyó évi április 1-től április hó 30-ig terjedő időről szóló jelentését kiadta. — A czégjegyzések fejezetében minket érdekel az, hogy a helybeli kir. törvényszéknél *Eszényi Gyula* és társa vegyeskereskedők Rimaszombat czímmel történt bejegyzés (társagok: *Eszényi Gyula* és *Jávorszky József*) és *Eszényi Gyula* nevén bejegyzett czég ekként töröltetett. A *Lax Sámuel* putnoki kereskedő vagyonára nyitott csőd megszüntetett. Vasut, posta és távbeszélő fejezet alatt közli a jelentés, hogy a kereskedelmi miniszter az Eger—putnoki helyi érdekű vasut részvénytársaságnak a MÁV. Pongy-pusztai állomásából kizárólag *Málé, Kelemér* és *Alsószuha* községek határain át *Zádorfala* községig vezetendő szabványos nyomtávu gőzüzemű helyi érdekű vasutvonalra 1912. évi április hó 4-én kiadott előmunkálati engedély érvényét további egy év tartamára meghosszabbította. A csizi jód brom forrás a vasuti megállóhely berendezésének fejlesztését, az áruforgalom részére való megnyitását kérte a keresk. miniszteriumtól, de a kamara pártoló felterjesztése daczára, a miniszter a beruházásokat a kedvezőtlen pénzügyi viszonyok miatt nem engedélyezte. A m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatósága a *Dobsinára* kért könyvelői tanfolyam szervezését nem engedélyezhette, mert nincs állandó tanfolyam vezetőség ott. Iparügyben hozott elvi határozatok, döntvények és vélemények közlésén kívül az iparfejlesztésre, iparrendészetre és iparegészségügyre vonatkozó adatok, s legvégül az 1913. évi április hóban történt ipari változások statisztikai adatai közöltetnek a gondosan összeállított jelentésben.

A világ gabona és egyéb főbb terményeinek termése 1912-ben. Kiadja a földmívelési miniszter. Igen hasznos munkát végez a földmívelési minisztérium, a mikor ezeket az adatokat részletesen egy 284 oldalas nagy könyvben czélszerűleg összeállítva közreadja. Az összes termés volt 3,974'83 millió métermázsá, tehát 733'83 millió métermázsával több, mint 1911-ben. Behozatali és kiviteli országok szerint részletezve találjuk az adatokat, a melyek nagyon tanulságosak. Alkalmilag vizsztatérünk reájuk.

Figyelmeztetés az olvasóhoz!

A „GÖMÖR-KISHONT” előfizetési díja 1913. év január hó 1-től egy évre 10 kor., fél évre 5 kor

CSARNOK.

Költészetem.

Ha lelkemet megüli a ború
S leszál sötét szárnyán a mélabú,
Mint őszidőn, ha hervadt rózsaszál
Szirmára dér fagyasztó mérge száll;
Szeretném, hogyha zokogna a dalom,
Mint őszi szél sivár hegyoldalon.

Ha a derű elüzi a bánatot
S az érzés lelkemben megáradott,
Mint rügyfakadásos szent tavaszkori pompa
Ezer virág bimbóját bontja, ontja;
Szeretném, hogyha zengne a dalom
Mint víg madárdal nyiló lombokon.

Ha betölti lelkem szent harmonia,
A lantnak hálát kell dalolnia,
Mint hogyha korán reggel dalos madár
Zsolozsmás áhítatja égbe száll;
Szeretném, hogyha zsongna a dalom,
Mint szent hozsánna angyal ajkakon.

Ha a lelkemben heves szerelem fakad
S a föld szerelme egekig ragad,
Mint hogyha izzó érzésáradat
Az istenekbe olt vad vágyakat;
Szeretném, hogyha izzna a dalom,
Mint égő vágyak a Parnassoson.

Ha föllobog keblemben egetverő
Lángjával a tiszta, örök, szent őserő,
Mint hogyha megzendülnek tiszta, ősi
Hangon dörögve a természet erői;
Szeretném, hogyha dörögne a dalom,
Mint égháború, bős hangokon.

S ha fölkeres biborpalástban a bün,
Elátkoznám a létet is keserűn,
De a fájó, sajtó seb be nem heged
És én megátkoznom az isteneket;
Szeretném, hogyha jajongna a dalom,
Mint égő, sajtó lelki fájdalom.

S ha eljön majd a régen várt halál
És meggyőztört lelkem nyugalomra talál,
Ha majd közleg nehéz szárnyán az Enyészet
S elfagy halál lehelletétül az Elet;
Szeretném, hogyha búgna halkán a dalom,
Mint *Te Deum*, ha kész a sírhalom.

Horváth Barna.

Valahára!

Valahára, valahára,
Mélto helyen lakom,
Sodomára, Gomorára
Néz ki az ablakom.

Núbiának illatárja
Mind síli csak ahhoz,
A milyen „parfümöt” a szél
Ablakomon behoz!

Patak szélén, patak partján
Nyilik a tulipán: . . .
Mit titkon ültettek oda
Borongós éjszakán.

Nem állítok abszurdumot,
Nem lóditok nagyot,
Ha azt mondom, hogy szemét, rongy,
Mind „randevut” kap ott!

Az útczák meg jobbra, balra
„Túlmoderne” ma már,
A járókelőknek bokán
Fölül ér ott a sár.

A szennyviz most is úgy folyik,
Miként folyt azelőtt,
Találunk benn divatját mult
Kapezát, rossz keszkenőt.

S ha e háborús időkben,
Hadat üzen az Ég,
Megérjük, hogy kurutytyolunk
Hős békamódra még!

Vizesap, egynémely utczában,
Csupán csak egy vagyon,
S így rocskánkkal indulhatunk
Már korahajnalon.

Mióta a „vállalkozók”
Feltúrták a talajt,
Nyakunkba zúditák duplán,
Sőt triplán is a bajt!

Vizműből, csatornázásból
Csak annyi a haszon,
Hogy eddig talpunkon jártunk,
Most csúszhatunk hason!

Kocsikerék, rúd és tengely,
Lóláb s ember nyaka,
Fényes nappal is kitorhet
Nem csupán éjszaka!

Multkor hureczkodnom kellett
S környezett a guta!
Mert az „útban” mind összetört:
Szék, asztal, skatulya!

Pedig ez utóbbiban volt
Egy vadonúj kalap,
A melyet prezentbe vettem
Anyjukomnak minap.

Teringettét, ennek is én
Ittam meg a levét! . . .
No, de be is pörlöm érte
A vizmü mérnökét!

Valahára, valahára,
En is elmondhatom:
Sodomára, Gomorára
Néz ki az ablakom!

Paal Gyula.

Sic itur ad astra!

— Irta: CROATUS. —

13

XI. High life.

Az öreg dühös lesz, a hang irányába forgatja fénytelen szemeit és rámondul zordonan a közönségre:

Hogy miért? Mert komisz!

Ez az utolsó szó oly kemény gorombasággal, oly remek hangsúlylyal volt kimondva, hogy az egész közönség kaczajra fakadt és az öreg legalább akkora hatást aratott, mintha a *Ma-zepa* isteni dörgéseit hallatta volna.

A fiuk mind hangos kaczajba törtek ki s a két uj jövevény is beleolvadt a társaságba.

— Hát fiuk, inditványozom, hogy térjünk az uzsonnázás himes mezejére. Bár *Siegfried* még hiányzik, de már nem várhatunk rá.

A társaság átvonult a fényesen fölterített asztalhoz és elhelyezkedtek. Inasok és szobaleányok végezték a kiszolgálást, utóbbiak *Kendey Arisztid* ur, nőtiszteletének méltó objektumokat nyújtva.

„Ifj. *Payer Siegfried* ur!”

— Végre, hogy jössz édes *Siegfried*. Már alig várunk öreg. Látod, az evést is megkezd-tük nélküled. Pedig ha jól tudom, neked irta multkor *Laczi* a zsurján a szalvétára — és nem helytelenül —: „To eat or not to eat, that is the question!”

— Szervusz *Siegi*! Pardon öregem, megengedő, a harminczegyedik hajfűrt egy fél czentiméterrel helytelenül van igazítva. Így, rendben van.

— No ez igaz! Ha *Siegi* a művész az ültözködésben, akkor bizonyon *Siegi* a kritikus.

— Ej fiuk ne viccelődjete! Ma nem vagyok jól hangolva. Földvárynál vett piké mellyem nem találok sehhol sem. Parbleu! pedig 40 koronába került! No meg a mai eset dél-előtt. Ezer pokol! Az a vadállat *Zurányi*! ott ül előttem és nem sugna a világért sem. Most dolgozhatom a szekundámon félévig. Ugyan *Siegi*, ne tartsd félóráig magadnál azt a tortát. Az ember még éhenhal.

— Nohát fiuk én nem szeretem a pletykát, de azt már mégis kijelentem egész társaságunk színe előtt, hogy nyavalyásabb strébert, magolót és spiczlit, mint ez az ágrólszakadt *Zurányi Árpád*, életemben nem láttam. Két éve bitorolja előlem az első tanuló czimét. Persze, ha az ember egész nap magol, hát csak fölvergődik. De ha az ember tiszta eszközökkel, a tehetségével dolgozik csupán, hát kénytelen ilyen sehonnaiak elől meghátrálni. De biztosítlak, hogy *Nemecka László* nem lesz soha stréberré.

— Ugy van! Nagyon jól beszélsz *Laczi*! Mégis csak disznóság, hogy ilyen semmiházi bitorolja az elsőséget! zugott a fölízgatott közvélemény *Laczi* mellett.

— Többet mondok uraim! Én báró *Szönyi Imre* láttam, hogy *Zurányi* mindennap följár *Török Miklóshoz*, osztályfőnökünkhöz és ott órákig kotlanak együtt. Hát így szerzi *Árpád* ur a jeleseit. Nagyszerű!

— Ez semmi! De ilyen impertinentia! Multkor megyek az utcán, szembe jön velem az az *Árpád*, meg az ő kenyerese — no méltó is hozzá — az a rongyos oláhticzko. Mikor hozám érnek, *Titusz* mond valamit *Árpádnak*, mire ez elneveti magát. Ezt már nem türhetém. megszólítottam:

Uram ön fixirozott engem! Itt a névjegyem,
A szemtelen visszafelel:

Siegmund, hisz rá sem néztem önre!

De én kivágtam a rezet:

Uram, ön kételkedik szavaimban. Itt a névjegyem!

A ficzkó nevetve zsebrevágja és én másnap osztályfőnöki intést kapok krakélereskedéseimért. Hallatlan! Szörnyűség. Ebben a lottiyadt világban az ember legdrágább kincsét, a becsületet sem őrizheti meg tisztán. Niederträchtigkeit!

„Hát bizonyos, hogy alávaló egy kölyök” zárta be *Ernesztina* vontatott orrhangan a szapulást, a ki most szólalt meg először.

„No fiuk, befejezén szerény uzsonnákat, vonuljunk át a dohányzóba — és most jön az est fénypontja: *Laczi* versei. A mélyen tisztelt

magas tanári kar a sorozat címe és tartalmáról ti ítéljétek!"

A társaság átvonult a dohányzóba és helyet foglalt a remek bőrfauteullekben. Zalay László, a művész kiállt és hosszú haját fölborzolva szavalni kezdett:

"Hosszú legény vagyok én,
Járásközben a botommal
Szép tornázást végzek én.

Szivarom égése örök,
Himbálódzom járásközben
Én vagyok a híres Török!

Harsány kacaj honorálta a *költő* munkáját, a ki csakhamar belefogott a másikba:

"Hegyen-völgyön lakadalom,
Könnnyűvérű társadalm!
Kis emberke vagyok én,
De poczakom tetején
A könyvem kényelmesen tarthatom!

Latinórán magyarázok:
Hogy mit esznek a nag rákok
Tudományom tengernyi,
Én vagyok a Zimonyi,
Órák alatt alusznak a diákok!

Dr. Zimonyi ur nem egészen tehetségtelen kifigurázása még dörgőbb tapsvihart váltott ki, mire a *művész* olvadozva elővette harmadik *költeményét*:

Minden embert megihlet szent páthosom,
Híres név a Laky, nagyon jól tudom
Terefere, a lélekzés megakad,
Hogyha dicsőn elordítom magamat:

Hazádnak rendületlenül,
Légy híve, óh diák!
Siegmond ne ülj rendületlenül,
Mert hős Laky úgy kivág,
Hogy maga is megsajnálja.

Tudományos iratokba irdogálok,
Mindenfélét szépen összeplagizálok.
Ha egy könyvet egyik napon olvasok,
A másikon hirdetik a hírlapok:
A nagy Laky híres munkán dolgozik:
„Mit tudunk a boháról ez ideig.“

Zalay László ezáltal határozottan az est hőse lett. Mindenki sorban gratulált neki, még Ernesztina is rápillantott a hintaszékről:

"Jól van Laczi! van tehetséged."

"És most uraim — harsogott Beneday Siegfried ur — térjünk a dolog velejére. Mindannyiunknak van egy kis aprópénze. Elő avval a kártyával Laczi!"

A fiuk hármass csoportokban leültek kártyázni. Forgott a pénz erősen és a diszes társaság, az V. osztály *Ligh life* je este 10-ig verte az asztalt.

Kimenet Kendey Arisztid odaszólt Horkay Medárdnak:

"Medus! rettenetes baj van. 10 korona adósságot csináltam!"

"Az baj öregem! Én is bevágtam mind a 20 koronámat, pedig már nincs mit kicsempészni a takarékból!"

Nyilt-tér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Hát ezeknek telik-e?

Urnapiján, ünnepies toilletben isteni tiszteletre igyekvő nőmre, k seb társaságnak egyik (általam igen tisztelt!!!) tagja által erősen hallhatólag tett megjegyzésére vonatkozóan — véleményezném, hogy azok nyilt helyen észrevételeiket — hölgyekre vonatkozólag — talán a halltávolságon kívül?! nem pedig ily ormótlan módon tehetnék fel.
Rimaszombat, 1913. május 23.

Bódy Béla, fényképész.

Értesítés.

Van szerencsénk a tisztelt vevőközönséget értesíteni, hogy üzletünket **folyó évi június 1-től kezdődőleg egész éven át** állandóan reggel 7 órától esti 7 óráig tartjuk nyitva és így kérjük, hogy bevásárlásaikat ezen időközben sziveskedjenek eszközölni.

Kelt Rimaszombat, 1913. május 8.

Tisztelettel:

Baksay József, Stech Kálmán, Soós Gyula, Gróssinger Miksa, Szoyka Pál, Angyal László, Reisz M., Weisz Manó, Deutsch Samu, Fischer Berta, Altmann Sámuel, Friedmann Zsigmond, Bródi József, Eszenyi Gyula és Társa, Dickmann Dezső, Lévai Izsó, itj. Rábely Miklós, Tigermann Adolf, özv. Enyedi Miksáné, Valaszky Rezső, Stechlinszky Samuné.

Elárusító, ügyes, megbízható azonnal

:: alkalmazást nyerhet a ::

Kovács Zsigmond-féle uri cipőüzletben
Rimaszombat.

Tiszta, rendes és megbízható

takarító, keresek lakásért.

Czim: a kiadóhivatalban.

Haszonbéri hirdetés.

Susány község előljárósága közhírré teszi, hogy a közbirtokosság tulajdonát képező

korcsma,

mely 1150 □-öl területen fekszik, és ennek egyharmada udvar és kétharmada kertből áll, **1913. évi június hó 28-án délután 2 órakor** a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik. Az épületek és mellékhelyiségek kifogástalanok.

A bérlethez tartozik még 4 magyar hold és 44 □ öl szántóföld és 5 magyar hold és 41 □ öl rét.

A bérlet kikiáltási ára 1300 korona.

A feltételek megtudhatók Susány község előljáróságánál; hol bármikor értekezni is lehet. Susány, (up. Osgyán) 1913. május 20.

Az előljáróság.

Tanulóul.

egy 13—14 éves fiu — ki magyarul helyesen írni és kifogástalanul olvasni tud, **nyomdásztanulóul**; továbbá egy másik 13—14 éves fiu — ki írni és olvasni tud — **könyvkötő-tanulóul** felfogadtatik **id. Rábely Miklós és Fia** rimaszombati könyvnyomdájába és könyvkötészetébe.

Fényképező cikkek,

olcsó

szivarka hüvelyek

kaphatók:

Ifj. Rábely Miklós

könyvkereskedésében

Rimaszombat, Deák Ferencz-u. 20.

Kristály

forrás-ásványvíz

gyomorrontást megakadályoz. — Étvágyat javít. — Több mint ezer orvos ajánlja. — Kapható minden fűszer- és csemege üzletben, jobb vendéglőkben és kávéházakban.

Főraktár: 6—8

Lefkovits Ferenc cégnél R.-Szombat.

Szt. Lukácsfürdő Kutvállalat
Részv.-Társ. Budapest. (Buda.)

Kitünő házikoszt.

Alólirott értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Rimaszombatban a **Tamásfalai-utca 4. szám** alatti, Cseh István-féle házban, **kifőzést nyitottam**, elfogadok havi előfizetőket és házhozi kihordást a legjutányosabb árban.

Izletes ételekről és tiszta kiszolgálásról kezeskedem.

Szives pártfogást kérve vagyok a n. é. közönségnek teljes tisztelettel

Id. Biaczófszky Józsefné
szül. Oszkocsil Anna.

Eladó.

Egy a legjobb állapotban levő használt de teljesen kijavított **négy lóerejű**

cséplőgép-garnitúra

minden hozzátartozó kellék- és számmal **minden elfogadható áron eladó.** — **HOL?** megtudható e lap kiadóhivatalában. 17—*

Hirdetmény.

3260/Polg. 1913. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék felhívja mindazokat, a kik az elhalt **neh. dr. Markó Sándor** volt rozsnyói kir. közjegyzőnek közjegyzői biztosítékára az 1874: XXXV. t. cz. 173. §-a alapján törvényes zálogjoggal bírnak, miszerint követeléseiket a hirdetménynek háromszori hírlapi megjelenésétől számított három hónap alatt ezen kir. törvényszéknél jelentsék be, ellenkező esetben azok tekintetbe vétele nélkül fog a biztosíték kiadása iránt intézkedés tétetni.

Rimaszombati kir. törvényszék, 1913. évi április hó 26-án.

Kiad: **Kolbay** s. k., elnök.

3—3

Cseh s. k., táblabíró.

Az „Ajnácskői Téglagyár“

ajánlja első minőségű falitéglaikat.

CZIM: Téglagyár Ajnácskő.

Pályázati hirdetmény.

3180. sz. — Gömörvármegye rimaszombati járásba tartozó **rimatamásfalvai körben** lemondás folytán megüresedett **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Törzsfizetés 1000 korona s 200 kor. lakbér, mely a törvényhatóság által a julius havi közgyűlésben lesz jóváhagyva.

Pályázók kérvényei az 1900. évi XX. t. cz. 3. §-ában előirt képesítésüket igazoló bizonylattal együtt f. évi **junius hó 18-ig** terjesztendő be.

A választást folyó évi junius hó 21-én délelőtt 10 órakor fogom Rimatamásfalva községben a körjegyzői hivatalba meg ejteni.

Nyustya, 1913. évi május hó 20.

Remenyik. tb. főszolgabíró.

Eladó ház.

Rimaszombatban a **Mező-utcán** egy ház, magános udvarral és a rajta levő házzal, mely két szoba, konyha, kamara és mellék helyiségek-ből áll, szabad kézből eladó, esetleg bérebe is kiadó. — **Czim- és ár** megtudható e lap kiadóhivatalában.

Hirdetmény.

ad. 806. kb. szám. — Miután a Rimaszombat—poltári h. é. vasut r. t. által bemutatott újabb kisajátítási terv és összeírás az 1912. év november hó 22-én tartott kisajátítási eljárásnál bemutatott terv és összeírástól lényegesen különbözik, hivatkozva a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter urnak 1912. évi 71623—III. sz. leiratára, fenti r. t. által Rimaszombat állomás bővítés céljaira Rimaszombat r. t. város határában kisajátítási eljárás fog tartatni. Midőn ezt köztudomásra hozom, hogy ezen az 1881. évi XLI. t. cz. 33. és következő §-ain alapuló eljárás vezetésével a vármegyei közigazgatási bizottság 806—1913. sz. határozatával én alulirott bizattam meg, s hogy a vezetésem alatt álló bizottság eljárását Rimaszombat r. t. város közházánál **f. évi május hó 26-án d. e. 10 órakor kezdi meg.**

Felhivom a közönségnek figyelmét arra, hogy a kiküldött bizottság a kisajátítási törvény 34. §-a értelmében a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha az érdekeltek közül a tárgyaláson senki sem jelenik meg, miért is felhivom az érdekeltség összes tagjait, hogy a kitzított tárgyalási helyen és időben megjelenni és a tárgyalásban résztvenni saját érdekében álló feladatának ismerje.

Rimaszombat, 1913. évi május hó 1.

Lukács alispán,
mint a kiküldött bizottság elnöke.

Látszerészeti cikkek

legjutányosabb áron beszerezhetők

STEHLINSZKY SAMUNÉ

órá- és ékszerüzletében

Rimaszombat Erzsébet-tér 5.

Eladó ház Dobsinán.

Legjobb anyagból ujonnan épült földszintes ház, mely áll: három utcza, egy udvari szobából, előszoba, éléskamra, konyha-kuttal, boltozott pinczehelyiségek mosókonyhával, istálló és igen nagy udvarral eladó. — Bővebbet:

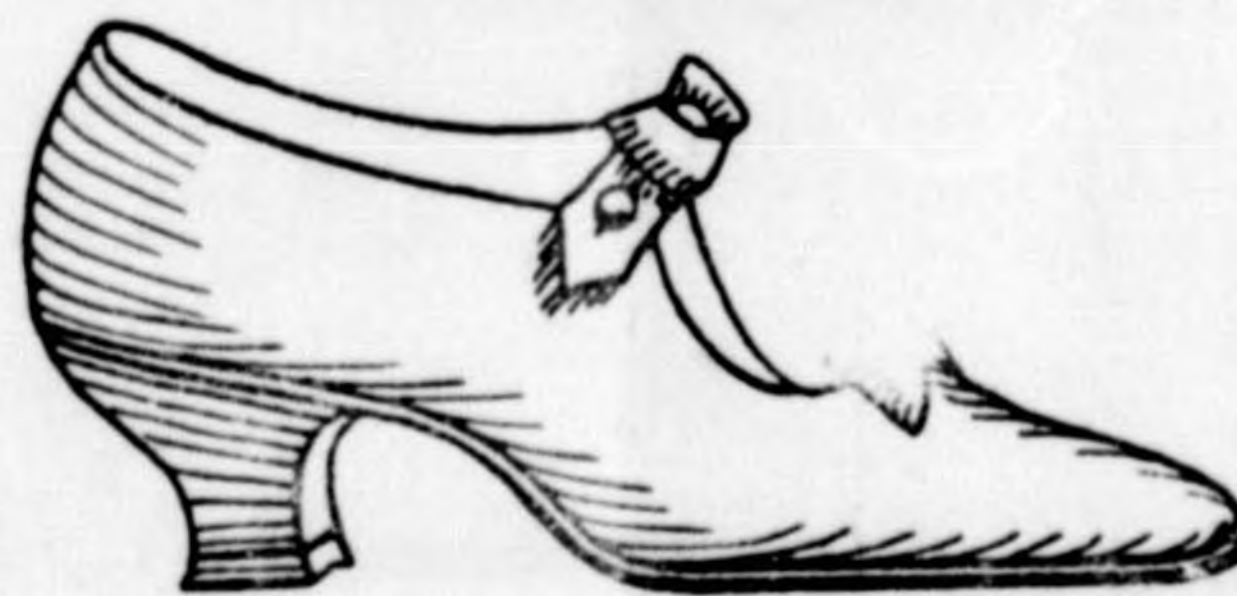
Zimmerman János
tulajdonosnál **DOBSINÁN.** 2-2

ELADÓ RÉSZVÉNYEK

- 11 darab rimaszombati kereskedelmi és közgazdasági banki,
- 3 darab tornaljai takarékpénztári- és
- 1 darab gömörmegyei nép- és iparbanki részvény eladó.

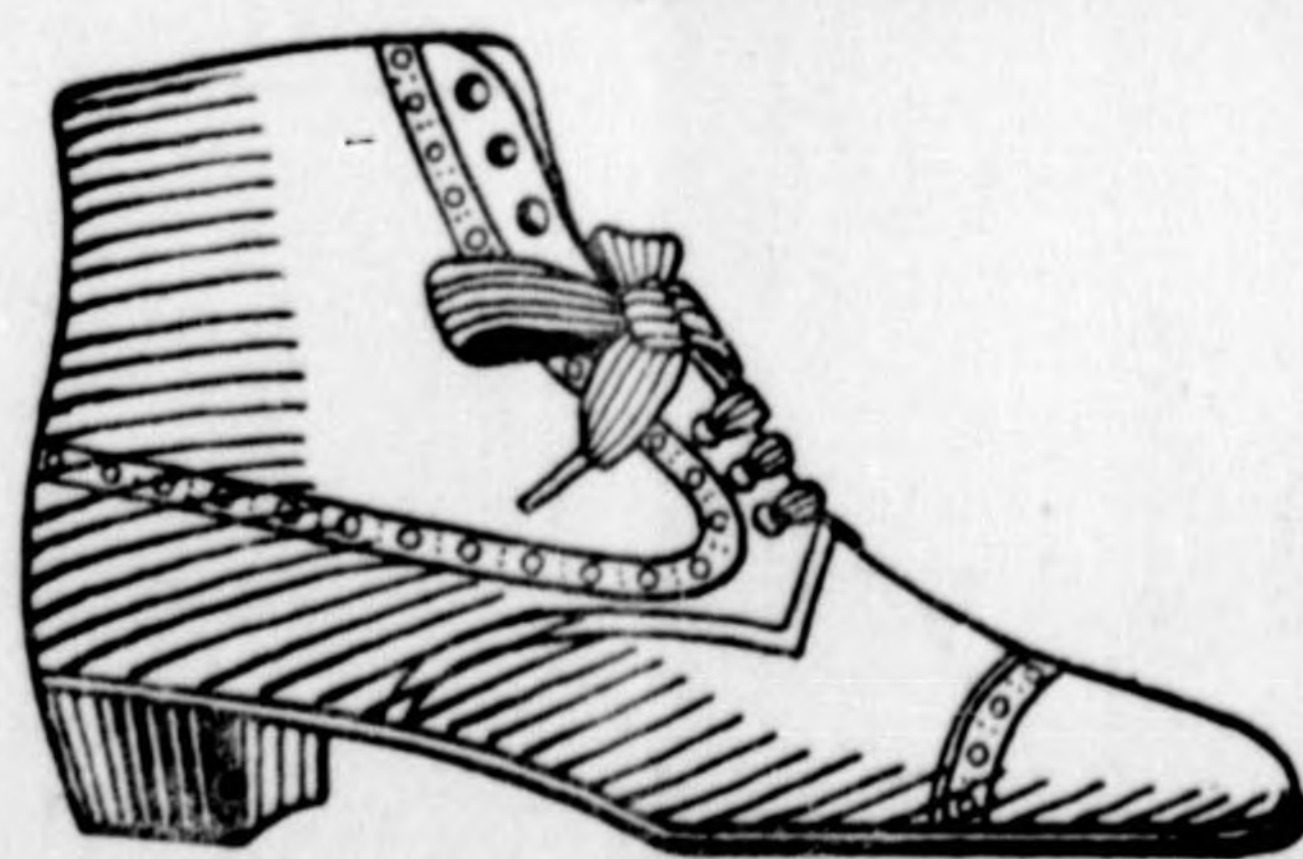
Czim: megtudható a kiadóhivatalban.

Divatos, finom czipők

kizárólag

KOVÁCS ZSIGMOND-féle
czipőárúházban.

Rimaszombat, Deák Ferencz-utcza 8.

Kiadó bolthelyiség.

Az **Andrássy-ut 1-ső számú házban 1913. november elsejétől** egy bolthelyiség bérebe vehető. — Értekezhetni **ANDRÁSI LÁSZLÓ, fényképésszel.**

Hirdetmény.

266. sz. — Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. járásbíróságnak 1913. évi Sp. II. 183. számú végzése következtében dr. Ladányi Imre ügyvéd által képviselt, Spiró Sámuel javára 231 korona 28 fillér s járulékaik erejéig 1913. évi márczius hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 610 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: bolti áruk és berendezések nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíróság 1913-ik évi V. 179. számú végzése folytán 118 korona hátr. tőkekövetelés, ennek kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig bíróság már megállapított költségek erejéig Rimaszaluzsányban, az adós lakásán leendő megtartására **1913. évi május hó 30-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszombatban, 1913. május hó 19.

Gasko, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetéseket

mérsékelt áron

e lap részére

elfogad

a kiadóhivatal

Tompa-utcza 10. és

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedő

Deák Ferencz-u. 20. sz.